

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.

Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1929. Štev. 8.

Posamezna štev. 2 Din.

Lazar in bogatin.

Komu ni znana ta krasna zgodba! Bil je bogat človek, ki se je oblačil v škrlat in tančice in se vsak dan sijajno gostil. In bil je neki ubožec, po imenu Lazar, ki je ležal pred njegovimi vrati, poln ran, želeč se nasititi z drobtinami, ki so padale z bogatinove mize, pa nihče mu jih ni dal; pa tudi psi so prihajali in lizali njegove rane.

Zgodi se pa, da umrje ubožec in angeli ga neso v Abrahamovo naročje; umrje pa tudi bogatin in pokopljejo ga. V peklu pa dvigne svoje oči, ko je v trpljenju, in od daleč vidi Abrahama in Lazarja v njegovem naročju. In zakliče in pravi: „Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči konec prsta v vodo ter ohladi moj jezik, ker strašno trpim v tem plamenu.“ In Abraham mu reče: „Sin, spomni se, da si prejemal dobrote v svojem življenju, Lazar pa ravno tako hudo. Sedaj se pa ta veseli in ti trpiš.“

S kratkimi, mogočnimi potezami, poda tu Gospod sliko, ki kaže na rešitev velikega vprašanja, ki muči milijone: Zakaj ta neenaka razdelitev dobrin tega sveta? Čemu ta potratna in razuzdana preobilica, na drugi strani pa umirajoče pomanjkanje? Zakaj se neredko hudobnim godi dobro, pravični pa toliko trpe? Zakaj vse to, če je nad svetom modra in pravična Previdnost!

V priliki o bogatinu in Lazarju nam Jezus podaja odgovor na ta težka vprašanja. Ne na tem, ampak na onem svetu se vse izravna, tam pride vsak do pravice, do plačila!

Kaj koristi bogatinu njegovo kratko zemeljsko veselje? Kaj škoduje Lazarju njegovo kratko trpljenje? V luči večnosti je vse na tem svetu tako majhno, malenkostno. Prah, gnus, nič je na onem svetu bogastvo in uživanje tega sveta! Če je kaj velikega na tem svetu, je to: trpljenje, združeno z božjo ljubeznijo! Kratkemu uživanju tega sveta sledi večno trpljenje, zemeljskemu trpljenju večno veselje. Konec dober, vse dobro. To kar ostane večno, je v resnici ali prava sreča ali prava nesreča. Na tem svetu pa ni ne prave sreče, ne prave nesreče, ker se nesreča tega sveta lahko obrne v največjo srečo onostran groba.

Lazar in bogatin! Ali se ne ponavlja ta slika, ko leži revščina pred durmi razkošnega bogastva, skoro v vsaki župniji na ta ali drugi način? Zadnji predpust je v Berlinu napravil kapitalist svojim prijateljem pustno zabavo, ki je stala več milijonov. Za luksuz enega večera je vrgel skozi okno milijone, med tem pa je na tisoče revežev umiralo brez strehe in hrane! Koliko nepotrebne luksusa si danes privoščijo nekateri krogi, mimo njih hiš pa romajo sestranci in bolni in si žele, da bi se nasitili vsaj z drobtinami tega razkošja! Kolikor en večer zapravi en sam, bi imela morda revna družina cel mesec dovolj, da bi po svojih predstavah sijajno živela.

Bogatinov, kakor je bil svetopisemski, je tudi danes dosti! Kaj pa Lazarjev? Ali moderni Lazar tudi tako nosi lakoto, pomanjkanje, zapuščenost, kakor jo je nosil Lazar, ki ga je gospod postavil za zgled? Stokrat žalostno, če revež ne zna nositi gorja s pogledom v večnost, kjer ga

čaka plačilo, kjer se bo vse izravnilo, kjer se kratko trpljenje izpremeni v neskončno veselje! Če že bogatinom uživanje skali pogled, da vidijo le ta svet, da iščejo le nebes tega sveta, vsaj vi, ki trpite, ki ste žejni in lačni, ki ste brez obleke in strehe, ne izgubite pogleda v večnost, kjer vas čaka blagor ubogih, blagor lačnih, blagor preganjanih — V luči večnosti je trpljenje tega sveta neskončne vrednosti!

Dr. J. P.

Vpeljevanje.

Materni poklic je svet poklic. Lep je, pa tudi težek. Saj je Gospod postavil poseben zakrament sv. zakona, da v njem daje poročencem pravico do posebne božje pomoči. S to nadnaravno, nebeško silo milosti morejo šele krščanski zakonci vršiti svoje stanovske naloge tako, kakor zahtevata narava in Bog. Žena, ki se mora posvečati nebogljenci deci mnogo več kakor mož, dobi pri poroki pravico do posebne božje opore v svojih materinskih bridkostih. Bog Stvarnik je sicer oblagodari veliko skrivnost skupnega življenja z mnogimi radostmi, a vse teže mu ni vzel. Zato je treba pri sklepanju večne zakonske zveze resnobe, velike resnobe. Življenje se le prerado maščuje nad tistim, ki stopa v zakonski stan le iz slepega, nerazsodnega nagnjenja.

Najvažnejši namen svete zakonske zveze je skrbeti za ohranitev, množenje in vzgojo razumnih stvari božjih — človeškega rodu. Narava sama je odločila moža bolj za zunanje družinske skrbi, za gospodarstvo, težko delo za kruh in podobno, ženi pa je izročila skrb za dom. Mehka ženska narava je že sama po sebi bolj sposobna za nego in vzgojo zlasti majhne dece; zato ima mati mnogo več opravila z deco kakor mož. Če je materna ljubezen do otrok navadno večja nego očetova, je to zato, ker je tudi materno trpljenje z otroci večje nego očetovo. Da dobi mati dovolj nebeške pomoči za izvrševanje svojih dolžnosti, da se obenem po rojstvu otrokom tudi Bogu zahvali za otroka in za svoje ohranjenost zdravje, zato je sv. Cerkev uvedla posebni obred vpeljevanja za zakonske matere.

Otrokovo rojstvo je v luči vere skrivnosten dogodek. Po rojstvu iz moža in žene se množi krivda naših prastaršev — izvirni greh. A krščanski starši imajo veliko lepšo nalogo: množiti božje služabnike, množiti božjo deco. Že sv. Pavel je pisal v Korint, da so otroci vernih staršev „sveti“, to je poklicani k službi božji kot bodoči člani Kristusovega skrivnostnega telesa, dasi imajo do krsta še izvirni madež na svoji dušici. Zato imajo pa tudi krščanski starši težko dolžnost, ki veže torej pod težkim grehom, da pošljejo svojo deco h krstu in sicer „čimprej“, kakor naroka cerkveni zakonik. Zato je velika razlika med rojstvom v nekrščanski in krščanski družini, tu je rojstvo bolj veselo in vzvišeno: otrok bo po sv. krstu posvečen Bogu samemu, postal bo tudi božji otrok po prerobenju krsne vode. Umeli bomo potemtakem, zakaj moli duhovnik pri vpeljevanju v

imenu sv. Cerkve, da je Bog po Odrešeniku spremenil bolečine vernih mater v veselje. Bridkost maternega poklica postane v krščanstvu sladka.

Obred vpeljevanja je spomin na Marijino pot v tempel, štirideset dni po deviškem porodu. Ni zapovedan, a je hvalevredna verska navada, kakor pravi obrednik — cerkveno navodilo za ta lepi obred; je lepo posnemanje Bogorodice, ki je vzor dobre matere. Marija je šla v tempel, dasi ni bila dolžna — krščanska mati gre v cerkev, dasi ni zapovedano; Marijin sin je bil kakor vsi izraelski prvorojenci božja last — vsak krščen otrok je Bogu posvečen; Marija je sina darovala Bogu — večna mati daruje prav tako svoje dete vesoljnemu Gospodu, kar pomeni prižgana sveča v njenih rokah.

Pri nas je lepa navada, da mati ne gre nikamor od hiše, dokler ni bila pri vpeljevanju. To lepo navado na vsak način ohranimo, kolikor se dá. Je namreč globoko pomenljiva, obenem pa je živa priča globoke vere naših prednikov. Sicer ne sme biti pri tem nič prazne vere, da bi se sicer oglasila nesreča pri hiši; pa saj naše dovolj izobraženo ljudstvo samo dobro ve, da je to le lep, pomenljiv običaj: kakor je v vsem našem življenju prvo Bog in je človeško prizadevanje uspešno le tedaj, če je spremlja božji blagoslov, tako je prav, da je prva pot materina po rojstvu v cerkev, k Bogu in njeno prvo opravilo zunaj doma prošnja za božji blagoslov. Pa tudi zaradi materinega zdravja je ta navada zelo priporočljiva.

Da pa bodo matere bolje razumele cel obred vpeljevanja, naj na kratko orišem, kako se vrši.

Mati poklekne z gorečo svečo v levi roki na cerkveni prag (pri nas na klečalnik v zakristiji). Najlepše in zelo priporočljivo je, da mati prinese tudi otroka s seboj, saj je tudi Marija Jezusa prinesla v tempel. Goreča sveča, znak požrtvovalnosti in čiste ljubezni, pomeni, da mati izroča sebe in otroka Bogu. Duhovnik pride z belo štolo, ki je znamenje veselja, in najprej mater poškrabi z blagoslovljeno vodo. To je prvi blagoslov verni materi. Lep obred!

Se predno vstopiš v hišo božjo, ti prihiti naproti duhovnik, da blagoslovi tvoj prihod. Nato duhovnik stoji pred klečečo materjo moli psalm 23., prelepo sprevodno pesem, ki so jo nekdanji peli judovski pevski zbori v slovesni procesiji, ko so prenesli skrinjo zaveze na sveti Sion. Pesem je prečudno primerna za vpeljevanje. Tudi verna mati prihaja v božji tempel in spremlja jo molitev duhovnikova. Ko izide novi obrednik, bomo te molitve molili slovensko, sedaj jih opravljamo še v splošnem bogoslužnem jeziku, v latinščini. Misli, ki naj jih ta bogonavdihnjena hvalnica vzbudi v srcu materinem, so predvsem tole: 1. vse je ustvaril Bog, vso zemljo in vse, kar je na njej — zato naj se vsaka mati dobro zaveda, da je otrok božji dar; 2. kdor hoče vstopiti v svetišče, naj bo čist v srcu, besedah in dejanju, svet naj bo na svem kraju — zato naj vsaka mati pri vpeljevanju, kjer poklekne prav na oltarne stopnjice, torej v najsvetejšem prostoru cerkve, skrbi za čisto vest! Če ti srce kaj hudega očita, obudi tedaj, ko čakaš na duhovnika, popolno kesanje, da dobiš več milosti, kajti 3. šele tisti, ki so brez greha, so pravo božje ljudstvo in le tem daje Bog svoj obilni blagoslov.

Zdaj te duhovnik »vpelje«: v desnico ti dá konec štrole — mati naj poljubi v štolo vezeni križec — in govori: »Stopi v hišo božjo in počasti Sina blažene Device Marije, ki ti je dal rodovitnost in podaril dete.« Tako te spominja Marijinega vhoda v tempel in te povabi k Jezusu, njenemu Sinu, ki prebiva v cerkvi.

Tako gresta po cerkvi, do glavnega oltarja, kjer mati poklekne na oltarne stopnice stopnice in nekaj časa tiho moli. Obrednik naroča, da naj se zdaj mati zahvali Bogu za prejete dobrrote: za otroka, božji dar in za svoje ohranjeno zdravje. Nato duhovnik stopi na zgornjo stopnjico in moli s strežnikom obrnjen h klečeči materi, da ji Bog še dalje ohrani dušno in telesno zdravje, ji povsod pomaga in jo varuje hudega. Klič presveto Tro-

jico, da se naj usmili svoje služabnice: »Gospod, usmili se! Kristus, usmili se! Gospod, usmili se!« in pristavi najlepšo molitev, Oče naš. K sklepu pristavi: »Molimo! Vsemogočni, večni Bog, ki si po deviškem porodu preblazene Marije bolečine vernih mater spremenil v veselje, ozri se ljubeznivo na to svojo služabnico, ki se ti je vesela prišla zahvalit v tvoje svetišče. Daj, da po svoji smrti pride po zasluženju in priprošnji Marijini s svojim otrokom vred v večno blaženo veselje. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.«

Čudno lepa molitev je to. Materin prihod v cerkev naj bi ji izprosil milost srečnega prihoda v večno svetišče, prihod k Jezusu v tabernaklju naj se spremeni nekoč v vesel prihod k Jezusu v nebesih.

Končno duhovnik znova poškrabi mater z blagoslovljeno vodo in prosi: »Mir in blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride nad te in ostane vedno pri tebi! Amen.« Ko duhovnik odide, naj mati še malo pomoli in se pogovi z Jezusom pri oltarju. Lepa je navada nato iti okoli oltarja in dati malo miloščino v cerveno puščico. Tako mati nekako odkupi svoje dete kakor je Marija odkupila Sina Jezusa s petimi judovskimi sekli.

Tako bodo matere prihajale z razumevanjem in veseljem k vpeljevanju, ko bodo vedele, kako lep, pomenljiv obred je to in koliko blagoslova prejmejo tu. Predvsem naj vsaka mati pomni, da je namen vpeljevanja trojen: 1. da se mati zahvali za ohranjeno zdravje, 2. da se zahvali za dete, katero ji je Bog dal in 3. da prejme božji blagoslov za naprej.

V naši župniji smo priredili posebno knjižico, kjer je obred vpeljevanja na kratko vpisan in razložen. Naj jo vsaka mati zahteva od cerkvenika in, ko čaka v zakristiji na duhovnika, mirno prebere. Potem ji bo vpeljevanje vedno spomin na srečno, blagoslovljeno uro, spomin na va-

Lepo spoznanje in priznanje.

V nedeljo 14. julija je bil v ljubljanski stolnici posvečen v škofa — pomožni škof ljubljanski dr. Gregorij Rožman. O tej slovesnosti ste itak mnogo čitali v dnevnih listih. Pri banketu v škofijskem dvorcu pa je ob tej priliki imel župan ljubljanski dr. Puc lepo napitnico, v kateri je pozdravil novega škofa v imenu vernega ljubljanskega prebivalstva. Naglašal je velike zasluge, ki so si jih stekli slovenski škofje za moralni in kulturni povzdig slovenskega naroda, ki bi brez svoje duhovščine in škofov najbrž ne obstojal več — Doslovno je govoril dalje: »Minuli so časi, ko se je smatral boj med cerkveno in civilno oblastjo za potreben. Danes je nujna potreba po harmoniji obeh za moralni prepoved našega naroda.«

Lepo je povedal župan bele Ljubljane! Danes je nujna potreba, da javna oblast in vsi njeni funkcionarji sodelujejo s cerkvijo za нравni prepoved našega naroda. Vojna in poveljne razmere so tudi v naš narod prinesle mnogo slabega: spoštovanje do oblasti je zelo opešalo, korupcija se je v vseh slojih silno vgnezdila, spoštovanje do osebnosti, do tuje lastnine je padlo, spolna razbrzdanost se je silno razpasla, skratka: morala naroda je zelo padla — In za to je to lepo spoznanje in priznanje, »da so minuli časi, ko se je mislilo, da je potreben boj med cerkvijo in civilno oblastjo!« Če kdaj, je danes potrebno, da vsi dobromisleči podpira delo Cerkve za povzdigo nramnega življenja našega naroda, zlasti, da podpro njeno moralno vzgojo naše slovenske mladine —

Verouk na obrtno-nadaljevalnih šolah.

Po zadnji ureditvi učnega načrta za obrtno-nadaljevalne šole je izpadel vorouk iz učnega načrta na teh šolah, tako

v Kranju zadnjih par let ni bilo več verouka na obrtno-nadaljevalni šoli.

Toda ravno mladina v tej dobi od 14. do 17. leta bi najbolj potrebovala verouka in versko-moralne vzgoje. V osnovni šoli katehet nedorasli mladini še ne more govoriti o vseh nevarnostih življenja. Mladini v letih od 14. do 17. leta bi bilo treba govoriti o vrednosti in velikem pomenu človeškega življenja, o zakonu, o odgovornosti očetovstva in materinstva, o spoštovanju do drugega spola, o nevarnostih izven zakonskega spolnega življenja, o znanju, o razmerju posameznika do družbe, o pravicah in dolžnosti lastnine; o socialnih dolžnostih i. t. d. O vsem tem obrtni naraščaj ne dobi danes pravega pouka, ne vzgoje.

Če pa je bil kdaj prej verouk na obrtno-nadaljevalnih šolah potreben, je pa posebno danes. Morda je bila doraščujoča mladina malo kdaj v zgodovini tako izpostavljena raznim nevarnostim, da se pogubi, kot danes — In posledice pomanjkljive versko moralne vzgoje se povsod jasno kažejo. Posirovelost, prezgodnja znanja, nesrečne ljubezni, gorje nezakonskih in nedoraslih mater, samomori nezrelih ljudi in drugo je danes na dnevnem redu —

Vsak, ki ima le količjak smisla za moralo, kdor ima le nekoliko ljubezni do naše mladine in do našega naroda, mora biti za to, da se na obrtno-nadaljevalnih šolah poučuje verouk in vrši versko-moralna vzgoja! Le zagrižen nasprotnik vere in morale bi mogel biti načelen nasprotnik verouka in versko-moralne vzgoje našega obrtnega naraščaja po skušnjah, ki jih gledamo lahko vsaki dan pred seboj.

To so uvideli razni odbori obrtno-nadaljevalnih šol in so na vseh drugih šolah v kranjskem okraju ohranili verouk, dasi ga ni več v učnem načrtu. Edino v Kranju je šola izpadel; najbrž le radi tehničnih težav in pa radi pomanjkanja denarnih sredstev —

Župnik pa je dolžan po svoji vesti in svojem poklicu skrbeti za versko-moralno vzgojo mladine. In to, da v Kranju ni verouka na obrtno-nadaljevalni šoli, se mi zdi velika pomanjkljivost in nesreča za naš obrtni naraščaj. Ker sem prepričan, da vsi naši obrtniki umevajo potrebo verouka in tudi vsi merodajni faktorji pojmujejo velik pomen verske vzgoje in ker oblastni odber in okrajna blagajna danes izdatno podpirata obrtno-nadaljevalne šole, smatran, da ne more biti kake zapreke, da bi se v Kranju ne mogel vpeljati verouk na teh razredih, čeprav ni predviden v učnem načrtu. Redi tega sem napravil prošnjo na tukajšno kolektivno zadrugo obrtnikov, kakor tudi na odbor obrtno-nadaljevalne šole, da iz lastne volje dobrohotno zopet vpelje verouk na tej šoli. Upam, da bodo merodajni faktorji radi volje vstregli želji po versko-moralnem pouku na obrtno-nadaljevalni šoli. —

Skavti.

V nedeljo 23. VI. je pisatelj Milčinski prav zanimivo in zabavno govoril v ljubljanskem radiju o — skavtih. Prav od srca sem se nasmejal raznim junaštvom njegovih fantov-skavtov in njegovim dovtipom na njih račun. Pa sem se pri tem spomnil sam na malo zgodbo in na njen nauk, ki naj ga zapišem v naš list — naši mladini in njenim vzgojiteljem za počitnice.

Pred par leti pride trop ljubljanskih skavtov iz Trnovega v Ljubljani v Tržič in me prosijo, da jim oskrbim kak prostor za njih počitniško kolonijo. Prav rad sem jim prepustil del planinskega travnika v ta namen in odšli so tja taborit. Čez kak teden jih grem pa obiskat in pogledat, kaj delajo. Bilo je po kosilu. Vsi so ležali ali sedeli okrog šotorov in zamišljeno strmeli pred se. Ko jih kličem in pozdravim, se noben ne oglasi, le njih načelnik se prijavi in se malo pomeniva, kako jim gre. Izmed drugih fantov pa ni dal noben niti glasu od sebe. „Kaj pa je vašim fan-

tom?“ vprašam njih poveljnika. „Sedaj imamo uro molčanja,“ mi odgovori njih četnik „in ne sme nikdo niti besedice izpregovoriti, — to je za vajo in premagovanje.“ Ko je pa ura molčanja nehala, se je pričelo živahno življenje v taboru: ta je pripravljajl drva, drugi šival obleko, tretji popravljajl ognjišče, da celo molzti krave so se kaj z veseljem učili in z veliko vnemo opravljali to pošteno rokodelstvo.

Sedanja mladina ima pogosto dve napaki: da rada preveč govori in kritizira, vse več ve in zna, kot odrasli, pa tudi za resno in težko delo ali študij se zdi ni več — toliko smisla, ko ga je bilo včas —

Predvsem preveč govorjenja, prazne in namišljene modrosti v besedah, ki več ve, kot vsi vzgojitelji, starši, narodni delavci. Pri tem se mladina kaj rada izgubi v prazno kritikaterstvo, modrovanje in obsojanje v zadevah, v katerih nima ne skušnje in ne znanja. Koliko se pri tem napravi krivice, nevolje in hude krvi!

Radi tega je ravno v sedanjem času prav potrebna vaja v — molčanju, kakor jo imajo naši skavti v svojih pravilih. — Premagovati jezik je pač morda najtežje! Tako bi bilo potrebno v vsaki družini, da bi se, kakor pri skavtih, vpeljala ura molčanja za vse, če pa to ne, vsaj mnogo vaje v premagovanju jezika, premagovanju v sodbah o bližnjem, v presojanju dela drugih.

Že pagani so umevali velik vzgojni pomen molčanja oziroma premagovanja jezika. V stari Grčiji so imeli nekaj red modrijanov, ki so se imenovali pitagorejci. Kdor je hotel stopiti v to družbo, je moral pred vsem obljubiti, da bo tri leta molčal in nič ne govoril. Šele, ko je prestal to preizkušnjo, je postal vreden član te družbe. Julij Cezar je vedno v razburjenju in jezi najprej štel do dvajset, potem je šele odgovoril, da bi se tako varoval pred prenatrjenim govorjenjem.

Sveti Avguštin pripoveduje lepo o svoji materi, preprosti ženi, da je bila to najlepša poteza njenega značaja, da ni nikdar o bližnjem govorila kaj slabega, kar bi moglo žaliti —

Lepo je, če se tudi danes najde nekaj mladine, ki se skuša vaditi v premagovanju jezika. Seveda to ne sme biti tako za sport, ampak si mora človek vzeti to kot resno delo za samovzgojo značaja. Pa tudi starši in vzgojitelji naj bi posebno pazili pri svoji mladini, da jo opozarjajo na napake v govorjenju drugih, da uče in navajajo mladino v premagovanju svojega jezika. Koliko bridkih ur, grenkih sadov naglega in neprevidnega govorjenja bodo obvarovali taki vzgojitelji svojo mladino! Kritiziranja, praznega obsojanja, visoko donečega govorjenja, ki kaže kot da bi mladi dečko vžil že vso modrost sveta, obsojanje napak itd., vsega tega naj starši ne puste govoriti v družini svojim otrokom.

In vzgoja za resno delo!

Ali ni danes vsa vzgoja naše mladine nekoliko premehkužna?! Vse bolj na lahko, vse bolj razvajeno glede obleke, hrane in dela! Iz kmetov hite mnogi v mesto, ker se hočejo otresti težkega kmetijskega dela, mnogih kmetijskih deklet je sram dela na polju, pri živini, že grablje in motika so preponiževalne za kmetijske „gospodične“ v kratkih krilih, prozornih nogavicah — Žensk, ki iščejo službe, je polno, a kmet služkinje ne more dobiti — Vsaka bi le rada „notri“ delala, bila za kako hišno, boljso kuharico, kateri bi bilo treba še kake postrežkinje za umazana dela — In mladina po mestih! Šport, nogobrc, zabave in veselice, dekleta in fantje, to ji roji po glavi, resno in trudapolno delo pa mnogim ne diši. Tudi pri dijaški mladini vzgojitelji danes pogosto pogrešajo volje do resnega študija, ki odlikuje vestnega dijaka. In iz te mladine raste polno nezadovoljnežev, ki znajo le zabavljati, ne pa delati; iz take mladine se nujno rekrutira komunistični naraščaj, ki bi le rad živel na račun drugih, ki gleda v komunizmu le sredstvo, da pride na lahkoten način do premoženja in vživanja.

Vsekakor bo treba pri naši mladini posvetiti več skrbi

za to, da se vadi v resnem delu, v vztrajnosti, v zatajevanju, predvsem pa ji bo treba vcepiti spoštovanje do dela, da se ne bo sramoval ne pometati ceste, ne dela na polju ali v hlevu, ne drugega ročnega dela. Potem bo gotovo več zadovoljnosti in več srečne mladine.

Seveda pa bo treba tudi na to paziti, da ne bo vzgoja za delo le nekaj šport, ki ga človek dela, kadar se mu pač zljubi, na to pa prime zopet za kako drugo igraro. Delo ni nikak šport, ampak trud in samozatajevanje! In resno voljo k temu, to je treba vzgajati v naši mladini!

Duh. svetnik Fran Pokorn.

Iz cerkvene zgodovine Kranja.

(Nadaljevanje.)

Da bode še v prihodnje plačeval 10 ren. gold. za vzdrževanje podučitelja, kakor so predniki ustanovili, da se bode služba božja v župni cerkvi bolj slovesno vršila v spodbudo vernikom,⁴ pa tudi mladina v šoli bolj častno poučevala. In ker se mi odrečemo pravici zahtevati prezentacijo sposobnega vikarja na rotovžu in zapora cerkvenih vrat, iz česar je ta pravica nastala, storimo to s polno zavestjo z močjo tega pisma. Kadar v prihodnje napravi škof ali njegovi nasledniki v službi kako spremembo glede duhovnikov, ga ne bomo ne mi in ne naši nasledniki ovirali s kako zahtevno prezentacije na rotovžu ali z zaporom cerkvenih vrat, ker vse to naj vrši škof sam. Nasprotno ga prosimo, naj nam očetovsko milostno odpusti popolnoma, ker mi se hočemo zares odreči.

S tem je bil toraj dokončan šestletni neprijetni boj v Kranju v obojestransko pomirjenje in zadovoljnost, da napravi drugemu še hujšemu, cerkvenemu redu in kranjskim razmeram škodljivemu boju glede duhovske nadoblasti v kranjski župniji.

Poglejmo. Ko je koncem l. 1600. zapustil kranjsko župnijo vikar Krištof Treyber ter odšel na svojo novo službo kat župnik v Trebnje, je škof Chroen že dne 14. febr. 1601.⁵ slovesno upeljal in ljudstvu predstavil v Kranju Mgr. Friderika Janeza Klementa (Clemens) ter ga kot svojega namestnika (vikarja) in pravega dušnega pastirja ustoličil ter sprejel od njega zaprisego (confesio fidei) in reverz. Umetil ga je pa obenem tudi na beneficij baronov Egkh (brdskih) pri oltarju MB. v župni cerkvi. Zdaj je bil pa ogenj v oglejski strehi! Kakor hitro je očaj zvedel o tem, je takoj naročil svojemu naddiakonu za Gorenjsko župniku v Kamniku: Mgr. Boštjanu Trebuhanu, da naj to zadevo uredi. Ta je zahteval, da naj Klement, mestni župnik kranjski, brez odloga pride k njemu se opravičiti, da on to stvar uravnava. Klement pa se ni odzval tej zahtevi dobro vedoč, da on ne spada pod oglejsko, marveč pod ljubljansko jurisdikcijo škofa Chroena, ki ga je vstoličil župnikom kranjskim in kateremu je tudi prisegel. Naddiakon Trebuhan ga je kar tebi nič, meni nič suspendiral, to je: odvzel mu je pravico maševati in sv. zakramente deliti, dne 10. marca 1603. Klement je maševal dalje, a ne v župni cerkvi, ampak v benefikatni kapeli, v karnerju je imel ob nedeljah in praznikih slovesno službo božjo, kjer pa naddiakon nima nič odločevati, ampak samo ljubljanski škof, drugih opravil duhovniških pa ni izvrševal, četudi mu je škof to zapovedal, dokler se ta zadeva pravno ne uredi.

Naddiakonu Trebuhanu se je pa jako mudilo, kakor se vidi iz njegovega mogočnega obnašanja, da je pokazal svojo namišljeno nadoblast napram kranjskemu mestnemu vikarju. Dne 8. julija 1603.⁶ mu piše iz Kamnika, da je zvedel ne-le od zanesljivih prič, marveč tudi spoznal po načinu znanega očitnega pregreška neubogljivosti in trmoglavosti, ko je kljub temu, da je suspendiran, s preziranjem

njegove službe in očkovega povelja, še maševal in se vmešaval v duhovniška opravila. Zato ga je kot nepokorneža in trmoglavca, kot zahteva njegova lahkomišljenost, pozval po njegovem tajniku Boštjanu Blažič (Blasitius) in po cerkljanskem župniku Jerneju Hauman, da pride šesti dan po prejemu tega pisma v Kamnik osebno, da vidi ali ga razglasi nepravilnim (irregularem) in da sicer postopa z njim kot neubogljivcem, kakor zahteva pravo, preden se posluži še ostrejših sredstev prava. Tudi tej zahtevi domišljavega naddiakona se vikar kranjski Klement ni odzval, ker nima do njega nobene pravice, ampak je vso stvar sporočil svojemu škofu, da uvidi, kaj je treba storiti.

Dne 19. jul. 1603. ga je pa Trebuhan že razglasil nepravilnim, kakor je zagrozil pred osmimi dnevi. — Kranjski mestni vikar je v pismu na škofa z dne 23. jul. i. l., ko mu je vse te spletke naddiakona omenil, tudi sporočil,⁷ kakšen ptič je Trebuhan, koliko mu je do resnice, naj navedem, pravi, le en slučaj iz Ljubljane. Duhovniku Nikolaju je obljubil, kako mu bo kranjskega vikarja pod noge vrgel in dobil kranjsko cerkev. Sporočil je tudi, da je prosil mestnega sodnika, naj bi pogledal v mestnem arhivu, ako je ondi kaj listin o tej zadevi, pa ne more nič dobiti. Ti gospodje so zelo spremljivi, strankarski. Enkrat pravijo, da se bodo pritožili zoper naddiakona, drugič pa, da se bodo pritožili pri škofu, pa ne prvega, ne drugega ne store. Najboljše bi bilo, da se Vaša knežja svetlost pri rimski kuriji krepko zavzame za to, da se on iz teh pokrajin odstrani. Dokler se to ne zgodi, ne bo miru ne drugod, ne v tem kraju, ker se tudi apostolski nuncij nagiba na njegovo stran. Vaša knežja milost bo že storila konec temu početju, krjti očaj, ki je napačno poučen o zadevi, bo za nepravilnostjo (irregularitas) zahteval še odstavek (pripatio), da on doseže svoj namen prr tej župniji. Priporočam se Vam, storite, kolikor morete, da ne bom na škodi in da se rešimo teh zmešnjav. Ako se to ne zgodi, bom primoran si kako drugo službo poiskati. Upam, da me bode po očetovsko podpirali.

Cerkveno gospodarstvo.

V nedeljo 14. in 21. julija se je vršila v župnišču seja vseh cerkvenih ključarjev župne cerkve in vseh podružnic. Obravnavala so se razna gospodarska vprašanja, ki se tičejo vse župnije, župne cerkve, kakor tudi vseh podružnic.

Cerkveni računi za leto 1920. do včetršega 1928. so se pregledali in podpisali ter odposlali na škofijo.

Župnijsko pokopališče. O tem se je dolgo razpravljalo na obeh sejah in se je končno sklenilo, da se store potrebni koraki, da se pokopališče razširi tam, kjer je sedaj. Razlogi za to so bili že svoj čas objavljeni v Kranjskem zvonu, predvsem pa je odločeval gospodarski ozir, ker bi naprava novega pokopališča preveč stala. Cerkveno predstojništvo je predebatiralo vse okoliščine, vse kar govori za premestitev in proti. Svoj čas se je nameravala sklicati v ta namen nekaka skupščina prizadetih župljanov in javnih oblasti, a bi bilo tako postopanje ustvarilo morda preveč razburjanja. Zastopniki cerkvene občine so cerkveni ključarji z župnikom, zato se je zdelo, da je najbolje, da se ti posvetujejo in odločijo. Napravili se bodo potrebni koraki pri tozadevnih oblasteh v smislu sklepa cerkvenega predstojništva. Če bodo oblasti odbile predlog za razširjenje, potem se bo pač moralo sčasoma misliti na premestitev.

Takse za pokopališče. Pokopališče se mora samo sebe vzdrževati. Da so za vzdrževanje pokopališča stroški, je jasno. Če bi se napravilo novo pokopališče ali če se obstoječe razširi, bodo s tem nastali veliki izdatki. V svrhu vzdrževanja cerkvenega pokopališča se napravi pokopališki fond, v katerega se stekajo vse takse in prispevki, ki se pobirajo ob pogrebih. Cerkveno predstojništvo je sklenilo

⁴ Iz tega sledi, da je moral biti podučitelj tudi organist.

⁵ Ljublj. kapit. in škof. arhiv I. c. — Letopis M. Sl. 1870., 121.

⁶ Ljublj. kapit. arhiv: F. 111.

⁷ Ravnotam.

pobirati sledeče takse: Za župno pokopališče: Od pogreba s 3 duhovni Din 50, od pogreba z 2 duhovnoma Din 35, od pogreba z 1 duhovnikom Din 15. Za grobove, ki se ne prekopljejo, se določi taksa Din 100 za 10 let. Od prostora za grobnice ali družinska grobišča se plača enkratna taksa Din 500 za vsak grob, to je kolikor grobovnega prostora obsega grobišče, tolikokrat Din 500 se plača. Za taka grobišča se napravi posebna pogodba, kakor določajo cerkveni predpisi. Za podružnice se določi prispevek: za pogreb s 3 duhovniki Din 30, za pogreb z 2 duhovnikoma Din 15, za pogreb z enim duhovnikom Din 5, za neprekopane grobove se določi pristojbina Din 50 za deset let.

Župna cerkev dobi od pogreba I. razreda Din 150, od II. r. Din 100, od III. r. Din 50.

Podružne cerkve dobe od pogreba na podružnicah: za I. r. Din 100, za II. r. Din 50, za III. r. Din 25.

Cerkovnik dobi od pogreba za zvonjenje in drugo: Pri župni cerkvi za I. r. Din 150, za II. r. Din 80, za III. r. Din 50. Pri podružnicah dobi cerkovnik Din 100 za I. r., Din 50 za pogreb II. r. in Din 25 za pogreb III. r.

Pri pogrebu iz podružnic Huje in Čirčice, ko v Kranju zvoni le med pogrobom dobi cerkovnik župne cerkve Din 60 za dogreb I. r., Din 40 od pogreba II. r. in Din 30 od pogreba III. r.

Določila se je tudi primerna taksa za organista in strežnike pri pogrebi. Vse te takse so se v približno tej višini že dosedaj pobirale, potrebno pa je bilo, da se vse natanko določi in da župljani vedo, čemu narastejo računi pri pogrebi.

Za grobarja v Kranju se je določila od groba sledeča taksa: od pogreba I. r. Din 50, od pogreba II. r. Din 25 in od pogreba III. r. Din 20.

Cerkveni sedeži. Glede ureditve cerkvenih sedežev se je sklenilo, da naj ostane pri dosedanji navadi, to je, da župnik sam oddaja cerkvene sedeže in sicer nekatere proti prejemščini, druge proti dvakratni letni taksi. Prejemščina za sedeže v župni cerkvi se je določila na Din 500, to je prispevek ob prevzetju cerkvenega sedeža. Vsak dobi sedež le za dobo svojega življenja. Vsako leto se plačuje potem določena taksa. Ta se določi za leto 1929. kakor je bila do sedaj Din 15. Oni pa, ki nimajo prejetih sedežev plačajo dvakratno letno takso, to je letos Din 30 kakor je bilo lansko leto. Če kdo umrje ali se sedež izprazni, se je sklenilo, da naj se pri oddaji gleda predvsem na to, da dobe sedeže oni, ki največ dajo za cerkev, da dobe sedeže po možnosti predvsem hišni posestniki, da bi imela vsaka družina vsaj en sedež. Opozarjam, da se sedež izgubi takoj, ko bi ga kdo dajal v podnajem. Kdor se izseli iz župnije, izgubi pravico do sedeža. Ugotovilo se je, da nekateri hodijo v sedeže, do katerih nimajo pravice in tako oni, ki imajo svoj sedež, ne morejo v klop. Prosim, da ne zasedate cerkvenih sedežev, če njih lastniki pridejo v cerkev. Če pa je do začetega evangelija sedež še prazen, se more vsakdo vnesti v njega, ker ne gre, da bi bil sedež med mašo prazen, drugi bi pa stali poleg, istotako se ne spodobi, da bi oni, ki mašo zamudi, podil ljudi ven iz klopi.

Cerkev v Pungratu ima zvonik v silno slabem stanju, sklene se, da se letos popravi, v kritje se bo pobiralo po Kranju in zaprosilo občino za pomoč.

Darovanje za kaplane. Ker prejemajo gg. kaplani tako malenkostno plačo, se sklene, da se priredita vsako leto dva darovanja za gg. kaplane in sicer eno spomladi in ono jeseni.

Hujanska cerkev: Njive za mestom se oddajo v najem dijaškemu konviktu, ki tam priredi za mladino igrišče.

Primskovo. Sklene se, da se vsakoletno žegnanje vrši na praznik Vnebovzetja. Prejemščina za sedeže se določi Din 200, letna pristojbina za 1929. se določi po Din 5 od sedeža, kakor je bilo do sedaj. Za cerkvene sedeže se je prejelo Din 524 in ena prejemščina Din 200.

Župnija Kranj.

2. **Prvi petek v mesecu**, ob 6. sv. maša z blagoslovom.

4. **XI. nedelja po binkošti**, prva nedelja v mesecu, ob 6. sv. maša z blagoslovom. Pri 6. sv. maši mesečno sv. obhajilo za moške, ki naj prejmejo za svetoletne odpustke sv. zakramente to nedeljo v obilnem številu.

Ob 9. je v župni cerkvi sv. maša za ognjegasnno društvo v Kranju, ki obhaja ta dan 50 letnico svojega obstoja. Popoldne je ob 3. pred mestno hišo blagoslov nove motorne brizgalne.

Popoldanke služba božja se vrši ob nedeljah in zapovedanih praznikih v avgustu ob 6. uri popoldne. V juliju se je kar dobro obnesla služba božja popoldan ob 7., bilo je skoro še enkrat več ljudi pri popoldanski službi božji v juliju kot v juniju. Na željo okoličanov bo v avgustu popoldanska služba božja v avgustu eno uro prej, to je ob 6. uri.

5. **Sv. Ožbalt**, ob 6. soseskina sv. maša v Čirčicah.

9. **Obletnica smrti za pok. g. župnikom Antonom Koblarjem**, ob 7.30 slovesna sv. maša z libero.

10. **Sv. Lovrenc.**

11. **XII. nedelja po binkostih**, služba božja po navadi, ob 6., 8. in 10.; ob 10. bo tudi v Čirčicah. Popoldne ob 5.30 shod deklške Marijine družbe, ob 6. krščanski nauk in litanije.

14. **Vigilija k prazniku Marijinega Vnebovzetja**, strogi post — zdržek mesa in pritrganje pri jedi.

15. **Praznik Marijinega Vnebovzetja, VelikiŠmarren**, ob 6. sv. maša z enim, ob 10. peta z dvema blagoslovoma. Popoldne ob 6. pete litanije Matere Božje.

Primskovo. Letos obhaja podružna cerkev na Primskovem 450 letnico svojega posvečenja, 300 letnico obnovljene bratovščine Marije Vnebovzete in 200 letnico obstoja sedanje cerkve. V proslavo teh obletic bo na Primskovem tridnevnic na čast Marijinemu Vnebovzetju in sicer v torek 13. avgusta, sredo 14. avgusta in na praznik 15. avgusta. V torek in sredo bo zjutraj ob 6. orglana sv. maša, v sredo zvečer 7.30 kratka pridiga in litanije Matere Božje. Na praznik Marijinega Vnebovzetja bo zjutraj ob 6. sv. maša z blagoslovom in skupnim sv. obhajilom za vso sosesko. Ob 10. slovesna peta sv. maša z leviti in dvema blagoslovoma. Popoldan ob 2. bodo slovesne pete litanije. Pri 6. in 10. sv. maši bo darovanje za cerkev. Vso sosesko na Primskovem vabimo, da na praznik prejme sv. zakramente. Na razpolago bosta zvečer 14. dva spovednika in na praznik zjutraj tudi dva. S cerkvenimi ključarji smo se domenili, da bo od sedaj naprej na Primskovem cerkveno »žegnanje« na praznik Marije Vnebovzete, kakor je bilo svoj čas in kakor se spodobi, ker je isti dan tudi god cerkvene patrone.

16. **Sv. Rok**, ob 5.30 na Pungertu sv. maša z blagoslovom, istotako ob 9.; ob 7. sv. maša v rožniviški cerkvi.

18. **XIII. nedelja po binkošti**, doma sv. maša po navadi, ob 10. bo sv. maša na Hujah. Popoldan ob 6. krščanski nauk in litanije, ob 5.80 shod za III. red v rožniviški cerkvi.

24. **Sv. Jernej**, ob 6. soseskina sv. maša na Rupih.

25. **XIV. nedelja po binkošti**, doma služba božja po navadi, ob 10. tudi na Rupih, Ob 6. skupno sv. obhajilo za deklško Marijino družbo.

III. red. Da se uredi imenik III. reda, naj se priglase vsi že sprejeti tretjeredniki v župni pisarni, ako se niso že vpisali pri zadnjem shodu, morejo se pa še prigrasiti pri shodu v nedeljo 18. t. m. Kdor bi se do takrat ne zglasil, se ne bo več smatral za člana III. reda.

Obletnica smrti za pokojnim župnikom in dekanom A. Koblarjem bo 9. avgusta. Ob 7.30 bo slovesna sv. maša z libero. Spodobi se, da se obletnice udeležijo župljani v kolikor mogoče obilem številu.

Postajanje med službo božjo pred cerkvijo je nedostojno, kdor ne namerava k maši v cerkev, naj ostane

raje doma! Pri tej priliki tudi prosim, da ne ostajate na hodniku, ki pelje mimo zakristije v cerkev. Tam se nagnete toliko ljudi, da ni mogoče ne v cerkev, ne iz nje. V cerkvi je še mnogo prostora in se pač ni treba potikati po takih kotih. Posebno ženske in otroke bi prosil, da naj nikar ne ostajajo tu na tem ozkem hodniku!

Poročeni pari.

Tavčar Tomaž, višji davčni upravitelj, Kranj št. 116 in **Ivana Andrejak**, posestnika hči, Kranj št. 3. — Št. Vid nad Ljubljano, poročena v Št. Vidu 19. junija.

Stanislav Vrtovšek, diplom. pravnik, Kranj, Kokriško predmestje št. 51 in **Elizabeta Krenner**, poslovodkinja, Kranj, Savsko predmestje št. 16, poročena 29. junija.

Vincencij Ažbe, železničar, Šiška pri Ljubljani in **Marija Klinar**, veziljka, Kranj št. 24., poročena 10. julija.

Mrliška kronika.

Martin Tomc, orožniški postajevodja v pokoju, Primskovo št. 87., rojen 9. novembra 1852, umrl 16. julija.

Razno.

Naročnino na Kranjski zvon so nekateri naprej plačali. Mogoče je, da nekateri izmed naročnikov ne dobe lista, ker raznašalci ne vedo, kdo je plačal naprej za celo leto. Prosim, da se dotični, ki so plačali naročnino naprej in niso dobivali lista pravilno, zglasijo v župni pisarni, ali pa pišejo, da zadevo uredimo tako, da bodo redno dobivali list.

V prihodnje se naročila za celo leto iz župnije ne bodo sprejemala, ker je uprava lista mnogo enostavnejša če se list plačuje sproti.

Darovanja za gg. kaplane v nedeljo 14. julija se je udeležilo lepo število faranov. Vsem darovalcem se za darove iskreno zahvaljujemo.

Katoliški dan, ki smo ga nameravali prirediti 11. avgusta v Kranju, odpade radi raznih zaprek.

V dijaški konvikt je došlo 16. julija 9 gojencev malega semenišča iz Šibenika in ostanejo tu kak mesec na počitnicah.

Novi ciborij. Kakor sem svoj čas poročal, ima naša župna cerkev premajhne ciborije. Kadar je kaka večja pobožnost in pride več ljudi k sv. zakramentu, pa se ciborij takoj izprazni. Pri važnih prilikah, kakor je n. pr. misijon ali kaka druga verska prireditev, se rabijo itak 3 ciboriji. Tako sem noročil pri trdki Kregar v Ljubljani za župno cerkev ciborij, ki bi obsegal približno 1000 hostij in pa še za Marijanišče enega za kake 300 hostij, ker imajo le enega in je zelo potreben še eden. Priporočil sem se za staro srebro in srebrn denar, ki bi se porabil za župni ciborij. Tej prošnji so se odzvali 4 darovalci. Največ je darovala neka služkinja s svojim bratom hlapcem, darovala sta cekinov za 60 kron in srebrnga denarja za 98 kron, Zopet se je pokazala stara resnica, da za cerkve največ darujejo — revni! Vsem darovalcem prav iskrena hvala, naj bo novi ciborij spomin na njih požrtvovalnost! Nadaljne darove se še vedno sprejemamo, ker se je dosedaj nabrala premala količina.

Župnija Šmartin.

1. Oznanila za župno cerkev:

1. avg. **Prvi petek v mesecu**, sv. maša z blagoslovom pri oltarju Srca Jezusovega.

4. avg. **XI. ned. po binkošti**. Božja služba ob 6. in 9. po navadi, popoldan ob 2. molitvena ura pred izpost. sv. R. T., po litanijah shod III. reda. — Ta dan porcijunkulski odpustki. (glej opazko spodaj).

10. avg. **Sv. Lavrencij**.

11. avg. **XII. ned. po binkošti**. Božja služba po navadi.

14. avg. **Zapovedan post**.

15. avg. **Vnebovzetje M. D.** Božja služba ob 6. in 9. z blagoslovom. Po jutranji maši skupno obhajilo Mar. družbe in vesoljna odveza, ob 2. pete litanije M. B., po litanijah shod Mar. družbe v Stražišču

18. avg. **XIII. ned. po bink.** Ob 6. in 9. božja služba v župni cerkvi po navadi, popoldne ob 2. krščanski nauk in litanije.

24. avg. **Sv. Jernej ap.** Ob 8 pri sv. Jerneju sv. maša za sosesko.

25. avg. **XIV. ned. po bink.** Božja služba ob 6. in 9. v župni cerkvi, ob 9. tudi pri sv. Uršuli v Sred. Bitnju, popoldan ob 2. krščanski nauk in litanije.

Porcijunkulski odpustki se zamorejo vsled privilegija sv. Stolice prejeti v župni cerkvi v nedeljo 4. avgusta. Kdor hoče zadobiti ta odpustek, naj opravi spoved, prejme sv. obhajilo in naj obišče župno cerkev ter tam moli v namen sv. Očeta vsaj šestkrat Oče naš, Češčno Marijo in Čast bodi Očetu itd. Popolen odpustek zadobi tolikokrat, kolikorkrat v času od poldne 3. avg. do polnoči 4. avg. cerkev obišče in tam moli po namenu sv. Očeta.

2. Oznanilo za sv. Jošt.

Vse nedelje in praznike božja služba ob 6. zjutraj in ob 2. popoldne.

18. avg. **Spomin posvečenja cerkve**. Božja služba dvakrat, zjutraj ob 6. in ob 9. Popoldne ob 2. pobožnost bratovščine žalostne M. B.

3. Oznanilo za Breg.

Na Bregu vse nedelje in praznike božja služba zjutraj ob 6. in pop. ob 2.

Kronika

Poročeni:

1. **Drakslar Lorenc**, posestnik in **Marija Trilar**, posestnika hči, oba iz Drulovke, poročena 7. julija v Ljubljani.

2. **Porenta Franc**, rudokop, rojen v Zg. Bitnju, bivajoč v Mörs v Nemčiji in **Ivana Eržen**, šivilja iz Zg. Bitnja, poročena z župni cerkvi dne 22. julija.

3. **Česen Anton**, posestnika sin iz Stražišča št. 120, in **Terezija Ušeničnik**, posestnika hči iz Stare Oselice, poročena 22. julija v župni cerkvi.

Umrli:

28. junija. **Marija Soršek** roj. **Demšar**, vdova, užitarica pod Šmarjetno Goro št. 15, rojena 21. apr. 1856.

30. junija. **Alojzij Miler**, delavke sin iz Sred. Bitnja, rojen 13. junija 1928.

11. julija. **Marija Bajželj** roj. **Golob**, kajzarica v Stražišču št. 126, rojena na Gorenji Savi 1. julija 1857.

13. julija. **Pavel Kržišnik**, železniškega čuvaja sin, rojen 1. julija 1929 v Drulovki.

18. julija. **Matevž Oman**, hišar, vdovec v Stražišču 35, rojen 16. sept. 1854.

21. julija. **Angela Čuter**, delavca hči, roj. 31. maja 1929 v Stražišču.

6. julija **Pavel Starman**, posestnika sin, rojen v Sred. Bitnju, dne 28. junija 1929.

Dne 5. julija je bil pokopan na tukajšnjem pokopališču Albin Kristan, trgovski pomočnik, rojen 7. sept. 1905. na Javorniku pod Sv. Joštom. Umrl je v Kranju; ustrelil se je v glavo.